

# รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๒๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง ร้อง เล่น การละเล่นไทย

ครูผู้สอน ครูพรนภา ฝามบน



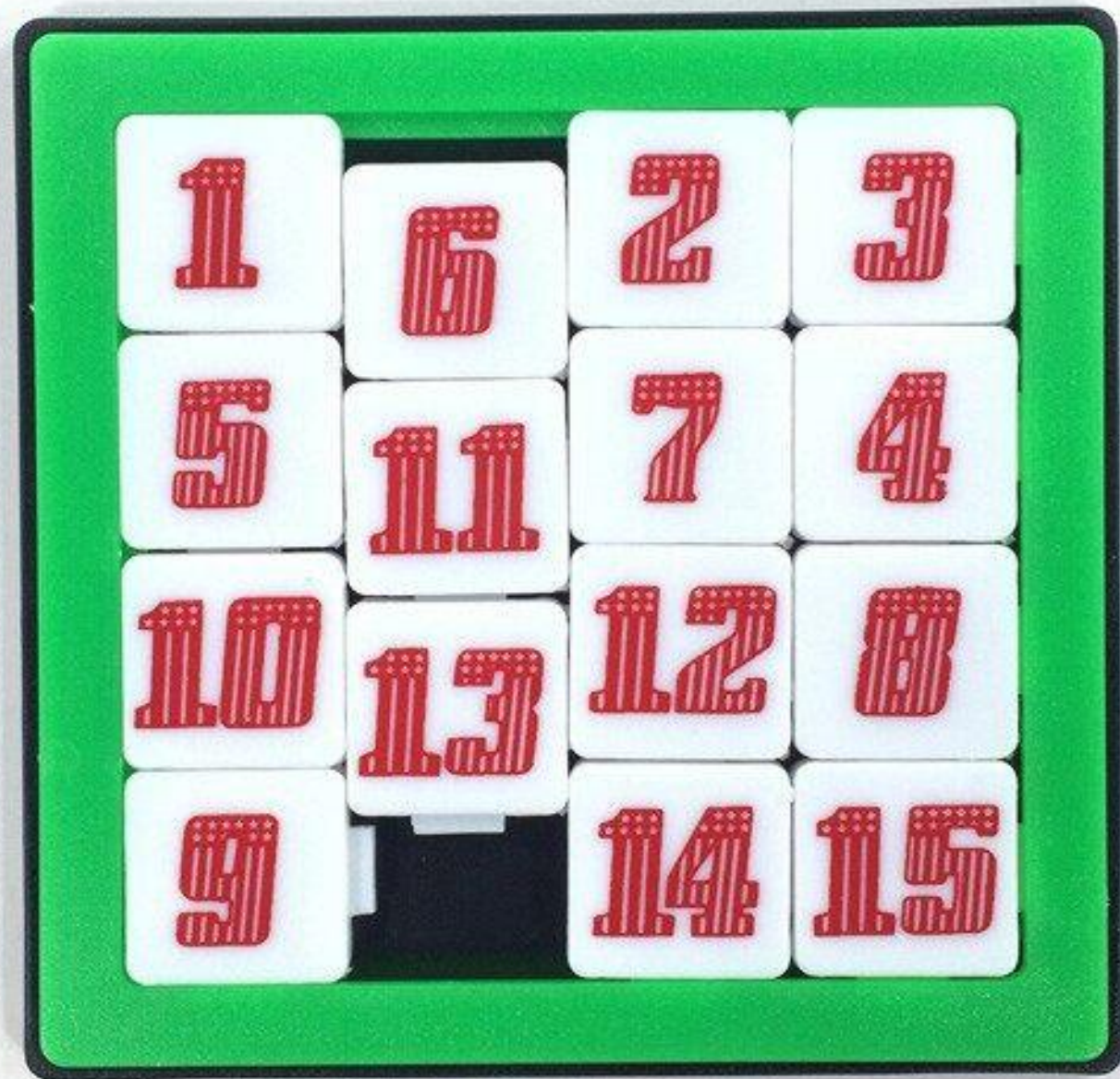
























# เรื่อง

## ร้อง เล่น การละเล่นไทย





## จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกวิธีการเล่นการละเล่นที่กำหนดได้
๒. ร้องบทร้องเล่นประกอบการเล่นได้
๓. เห็นคุณค่าและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

# การละเล่นเด็กไทย





# ม้าก้านกล้วย



ชื่อก่อนหลังม้าก้านกล้วย ใช้ไหล่สะพายเชือก  
วิ่งกระโดดโลดเต้นเหมือนม้าวิ่ง จะส่งเสียงร้อง  
ฮี้ ๆ เป็นเสียงม้า บางคนจะถือเป็นแส้ม้า  
ถือดาบ ถือปืนสู้รบกัน หากตีถูกม้าก้านกล้วย  
ของใครหัก แสดงว่าม้าก้านกล้วยตัวนั้นเป็น  
ฝ่ายพ่ายแพ้



# เดินกะลา



วางกะลาทั้ง ๒ ซีกคว่ำลงบนพื้น ผู้เล่นจะใช้  
เท้าเหยียบที่กะลาทั้ง ๒ ข้าง คีบเชือกที่มัดอยู่  
ระหว่างง่ามหัวแม่เท้ากับนิ้วชี้ สองมือจับ  
เชือกไว้ให้สูงในระดับเอวถึงอก การเดินหรือ  
วิ่งจะยกมือไปพร้อมกับขาที่ก้าวย่างเดิน  
ต้องจับเชือกให้ตึงตลอดเวลา



# หมากเก็บ



ทุกหมากจะเริ่มด้วยการทอดก้อนหิน  
ทั้งหมดลงบนพื้น เลือกก้อนหินมาหนึ่ง  
ก้อน หรือเลือกก้อนที่อยู่ห่าง  
ถือเป็นตัวนำ การตัดสิน คือ ฝ่ายที่ชนะ  
นั้นจะนับคะแนนจากจำนวนเม็ดที่ล้าน  
ได้ในหมากล้านวิธีลงโทษคือเชกเข้าผู้แพ้



# กาฬไช



เลือกผู้เล่น ๑ คนเป็นกา โดยใช้สิ่งของที่มีลักษณะกลมมาใช้แทนไข่ของกา เท่ากับจำนวนผู้เล่น ยกเว้นผู้ที่เป็นกกา ๑ คน แล้วเขียนวงกลมลงบนพื้น ๒ วง วางไข่ทั้งหมดไว้ในวงกลมเล็ก ให้กายยืนในวงกลมวงใหญ่ หรือนั่งล้อมวงกลมเล็ก นอกนั้นทุกคนยืนรอบนอกวงกลมวงใหญ่คอยแย่งไข่ คนเป็นกามีหน้าที่ป้องกันไข่ไม่ให้ถูกแย่งไป



## ตีวงล้อ



ใช้ไม้ตีล้อวงกลมให้วิ่งไปเรื่อย ๆ ไม้ตีจะสามารถบังคับทิศทางให้ล้อวงกลมวิ่งไปตามทิศทางที่ต้องการได้ เด็ก ๆ มักจะตีล้อวงกลมแข่งกัน หรือตีล้อวงกลมเหมือนลักษณะการวิ่งพลัด



# ขาโลกแตก



ผู้เล่นจะขึ้นไปยืนบนขาโลกแตกเดิน  
แข่งกัน โดยไม่ให้ตกลงมาหรือเสียการทรง  
ตัว ใครที่เดินนานมีระยะทางไกลกว่าหรือ  
ถึงเส้นชัยก่อน โดยที่ไม่ตกเลยจะเป็น  
ผู้ชนะ



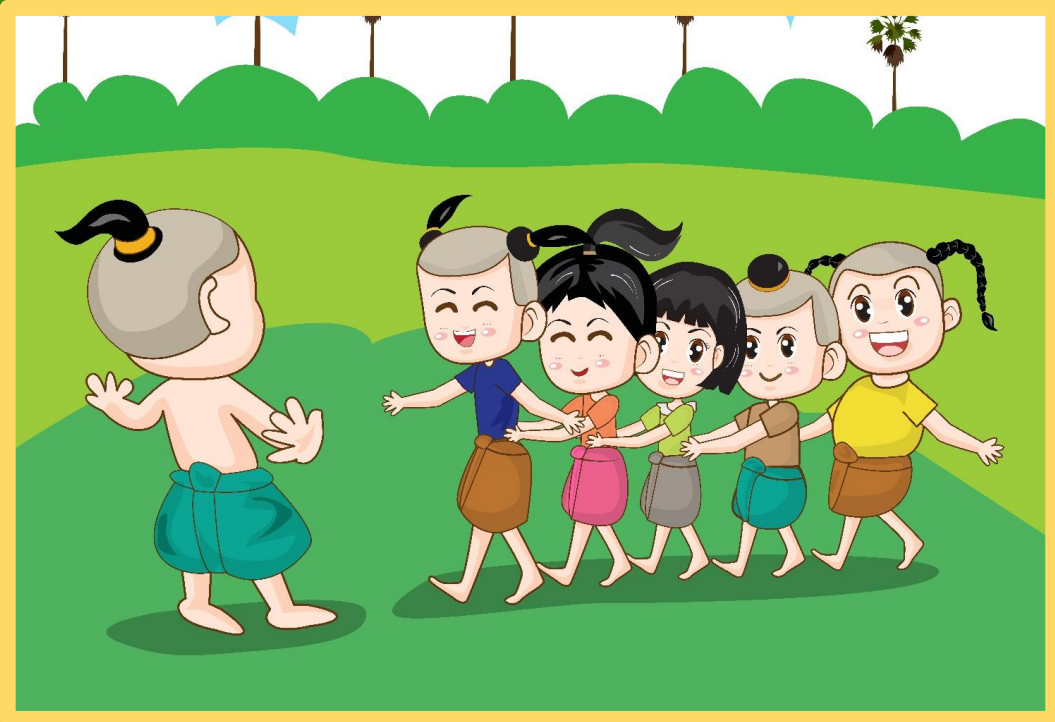
## ขี่ม้าส่งเมือง



คนเป็นม้าหันหลังและให้คนขี่หลังเอามือเกาะ  
ไหลไว้ไม่ให้หล่น แล้วผู้เล่นทั้งหมดออกวิ่ง  
พร้อมกัน ณ จุดเริ่มต้นพาคนบนหลังไปส่งให้  
ถึงเส้นชัยหรือเมือง ใครถึงก่อนชนะ ถ้าล้ม  
หรือตกจากหลังก่อนถึงเมือง ก็จะเป็นฝ่ายแพ้  
จะผลัดเปลี่ยนกันเป็นม้า เป็นคนขี่ (เจ้าเมือง)  
ไปเรื่อย ๆ



## งูกินหาง



เสียงทಾಯใครแพ້ต้องเป็น ฟ่องู คนชนะจะได้  
เป็นแม่งู ส่วนคนที่เหลือจะได้เป็นลูกงู โดยลูก  
งูเกาะเอวแม่งูเรียงเป็นแถว ฟ่องูและแม่งูร้อง  
บทร้องเล่นไปเรื่อย ๆ จนถึงท่อน “กินหัว  
กินหาง กินกลางตลอดตัว” ฟ่องูจะไล่จับลูกงู  
จากปลายแถว โดยแม่งูจะต้องปกป้องลูกงู  
ใครถูกฟ่องูตึงจนหลุดจากแถวต้องออกจาก  
การเล่น

# การละเล่น ที่มีบทร้องเล่น





# รื้อข้าวสาร



ผู้เล่น ๒ คนยืนหันหน้าเข้าหากันโน้มตัว  
ประสานมือกันเป็นรูปช้อน ส่วนผู้อื่นเกาะเอว  
ต่อ ๆ กันตามลำดับ หัวแถวจะพาลอดใต้ช้อน  
มือพร้อมกับร้องบทร้องเล่น เมื่อร้องถึง  
ประโยคที่ว่า “**พานเอาคนข้างหลังไว้**”  
ผู้ที่ประสานมือเป็นช้อนจะลดมือลงกันคน  
สุดท้ายไว้ ซึ่งคนสุดท้ายจะถูกคัดออกไปจาก  
แถวแล้วจึงเริ่มต้นเล่นใหม่



## บทร้องเล่น รี้ข้าวสาร

รี้ข้าวสาร  
เลือกท้องโบลาน  
คดข้าวใส่จาน

สองทะนนานข้าวเปลือก  
เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน  
พานเอาคนข้างหลังไว้







# มอญซ่อนผ้า



เลือกผู้เป็นมอญ และผู้เล่นคนอื่น ๆ นั่งล้อมกันเป็นวงกลมเว้นระยะห่าง ผู้ที่นั่งอยู่ในวงต้องร้องบทร้องเล่น “มอญซ่อนผ้า” โดยไม่สามารถหันไปมองด้านหลังได้ แต่สามารถใช้มือควานหาผ้าด้านหลังได้ ผู้ซ่อนผ้าเดินไปรอบ ๆ วงแล้วหาจิ้งหะแอบซ่อนผ้าไว้ข้างหลังใครก็ได้ หากผู้ที่ถูกซ่อนผ้าควานหาผ้าได้จะต้องลุกขึ้นมาวิ่งไล่ผู้ที่ซ่อนผ้า ก่อนที่ผู้ซ่อนผ้าจะวิ่งมานั่งแทนที่คนที่ถูกซ่อนผ้า



## บทร้องเล่น มอญซ่อนผ้า

มอญซ่อนผ้า  
ไว้นุ่นไว้นี้

ตุ๊กตาอยู่ข้างหลัง  
ฉันจะตีกันเธอ







# โพงพาง



๑. เลือกคนที่เป็นปลา โดยการจับไม้สั้นไม้ยาว เอาผ้าผูกตาคนที่เป็นปลา แล้วหมุน ๓ รอบ ผู้เล่นคนอื่น ๆ ล้อมวงจับมือกันเดินเป็นวงกลม
๒. ร้องบทร้องเล่นเมื่อร้องบทร้องเล่นจบให้นั่งลง พร้อมถามว่า “กินปลาเป็นหรือกินปลาตาย” ถ้าตอบว่า “ปลาเป็น” คนที่อยู่รอบวงจะขยับเขยื้อนหนีได้ ถ้าบอก “ปลาตาย” จะต้องนั่งอยู่เฉย ๆ
๓. คนที่ถูกปิดตาจะต้องทายว่า ผู้ที่ถูกจับได้เป็นใคร หากทายถูกก็ต้องมาเป็นแทน หากทายผิดต้องปลาเป็นต่อไป



## บทร้องเล่น โฟงฟางเอย

โฟงฟางเอย

ปลาเข้าลอด

ปลาตาบอด

เข้าลอดโฟงฟาง

โฟงฟางเอย

นกกระยางเข้าลอด

เลื้อปลาตาบอด

เข้าลอดโฟงฟาง

กินปลาเป็นหรือกินปลาตาย





# ร้อง เล่น การละเล่นไทย

ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมเล่นการละเล่นที่มีบทร้องเล่น

๑. การละเล่นมอญซ่อนผ้า
๒. การละเล่นรื้อข้าวสาร
๓. การละเล่นโพงพาง





## กิจกรรมของปลายทางในวันนี้



### คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนฟังคำชี้แจงการทำกิจกรรม
  ๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๒
- เรื่องการละเล่นไทย



### คำชี้แจงกิจกรรมครู

๑. ครูชี้แจงการทำกิจกรรม
๒. ครูเดินดูนักเรียน และให้คำปรึกษาตามความเหมาะสม



---

---

---



---

---

---



---

---

---



---

---

---



---

---

---



## ใบงานที่ ๒

### การเล่นไทย

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ [www.dltv.ac.th](http://www.dltv.ac.th)





---



---



---



---



---



---



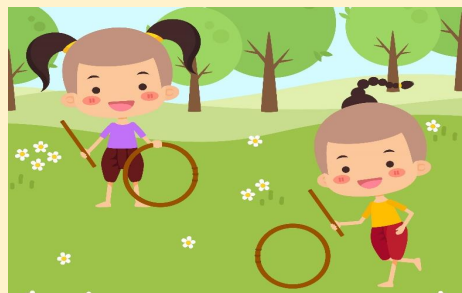
---



---



---



---

# เฉลี่ยใบงาน





ม้าก้านกล้วย



กาฬิไกไ้



หมากเก็บ



ซ่อนแอบ



เดินกะลา



ขี่ม้าส่งเมือง



รี้ข้าวสาร



ขาโถกเถก



งูกินหาง



ตีวงล้อ

# สรุป บทเรียน





# บทเรียนวันนี้



ประโยชน์

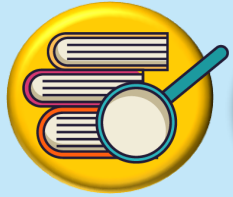
สร้างเสริมสุขภาพ

อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

มีบทร้องเล่น

ไม่มีบทร้องเล่น





บทเรียนครั้งต่อไป

# เรื่องฟัง ดู รู้จักเล่า

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ใบงานที่ ๓ เรื่องคิดเห็นเช่นไร

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ [www.dltv.ac.th](http://www.dltv.ac.th)



# ร้อง เล่น การละเล่นไทย

